

Biskup, Marian

W sprawie zagrożenia Olsztyna przez wojska krzyżackie w początkach 1521 roku

---

Komunikaty Mazursko-Warmińskie nr 1, 139-145

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MARIAN BISKUP

W SPRAWIE ZAGROŻENIA OLSZTYNA PRZEZ WOJSKA
KRZYŻACKIE W POCZĄTKACH 1521 ROKU

W dotychczasowej literaturze dotyczącej wojny polsko-krzyżackiej 1520—1521 r. znaczne niejasności budzi problem oblężenia Olsztyna przez wojska wielkiego mistrza Albrechta Hohenzollerna w połowie stycznia 1521 r. Wiąże się to również z udziałem w obronie miasta, czy zamku olsztyńskiego Mikołaja Kopernika, ówczesnego administratora Kapituły Warmińskiej, rezydującego w Olsztynie. Zagadnienia te w starszej literaturze przedmiotu stawiano dość ogólnikowo na skutek lakoniczności znanych wówczas przekazów źródłowych. Już jednak Leopold Prowe postawił hipotezę, że wojska Albrechta oblegały Olsztyn, chociaż do szturm tych wojsk nie doszło, a jedynie spalono 7 okolicznych wsi¹. Pogląd o oblężeniu zamku Olsztyna i kierowaniu jego obroną przez Kopernika wprowadził natomiast w pełni do literatury Ludwik A. Birkenmajer².

Dopiero badania Jerzego Sikorskiego w ostatnich latach postawiły sprawę zagrożenia i oblężenia Olsztyna w pełniejszym świetle na podstawie analizy przypuszczalnej trasy pochodu wojsk Albrechta w połowie stycznia 1521 r. J. Sikorski próbował też drogą dedukcji wyjaśnić, dlaczego wielki mistrz nie mógł pozwolić sobie na długotrwałe obleganie Olsztyna. I ten autor jednak przyjmował dojsście wojsk krzyżackich w dniu 15 stycznia 1521 r.³ pod mury Olsztyna od strony Barczewa (Wartemborka), chociaż akcentował, że główne ich zadanie polegało na spaleniu okolicznych wsi w czasie szybkiego odwrotu w kierunku Likusy-Gietrzwałd, gdzie Albrecht dowodnie przebywał już 16 stycznia 1521 r., zmierzając dalej w kierunku Lubawy i Nowego Miasta Lubawskiego.

Mimo to problem ten wciąż nie przedstawia się całkiem jasno, gdyż nadal nie wiadomo, dlaczego Albrecht — jeśli istotnie dotarł pod mury Olsztyna — nie podjął choćby próby szturm. Po drugie — najlepiej poinformowane, współczesne źródło proveniencji krzyżackiej — kronika Jana Freiberga stwierdza tylko krótko, że wielki mistrz z wojskiem po-

¹ L. Prowe, *Nicolaus Copernicus*, Bd. 1, Th. 2, Berlin 1883, s. 118; por. też A. Funk, *Geschichte der Stadt Allenstein*, Leer 1955, s. 313.

² Por. L. A. Birkenmajer, *Mikołaj Kopernik, jako uczony, twórca i obywatel*, Kraków 1923, s. 119.

³ J. Sikorski, *Mikołaj Kopernik w Olsztynie*, Szkice olsztyńskie, Olsztyn 1967, s. 81.

ciągnął koło Olsztyna do Lubawy (gdzie następowała koncentracja wojsk polskich)⁴. Z drugiej zaś strony koncept listu biskupa warmińskiego Fabiana Luzjańskiego, pochodzący bez wątpienia z końca stycznia 1521 r., a skierowany do jednego z dostojników koronnych, stwierdza, że Albrecht poszedł najpierw *versus Allenstein*⁵, co może oznaczać zarówno „w kierunku”, jak i „przeciw Olsztynowi”. Relacja ta potwierdza w każdym razie zamiar Albrechta marszu także w kierunku na Olsztyn, który znajdował się na szlaku przemarszu wojsk wielkiego mistrza między Braniewem, Ornetą i Dobrym Miastem a Nowym Miastem Lubawskim — faktycznym, głównym celem pochodu jego armii.

Wyjaśnienia powyższych sprzeczności i niejasności szukać trzeba w nowym materiale źródłowym, który odnaleziono w Wojewódzkim Archiwum Państwowym w Gdańsku w dziale korespondencji miasta Elbląga z Gdańskiem. Wśród niej znajduje się list Elbląga do Gdańska z 22 stycznia 1521 r. (300 D, 66, nr 295, drukowany niżej w całości), który przynosi wieści dotyczące sprawy burzenia murów zamku w Pasłęku na rozkaz Zygmunta I. Najbardziej jednak interesująca jest treść załączonej do listu kartki, w której znajduje się wyjaśnienie sprawy marszu Albrechta na terenie południowej Warmii. Elblążanie — dobrze wówczas informowani o sytuacji na teatrze wojny — podają w niej, że Albrecht 16 stycznia udał się z wojskiem z Ornety do Dobrego Miasta. Stamtąd zaś wysłał do miasta i zamku w Olsztynie żądanie kapitulacji, grożąc w wypadku odmowy atakiem i zniszczeniem. W odpowiedzi na to nastąpił wypad grupy konnych z Olsztyna (tj. niewątpliwie ze stacjonujących tam oddziałów królewskich Zbigniewa Słupeckiego), która dotarła pod Dobre Miasto. Pod murami jego schwytano ona część zaciężnych (knechtów) Albrechta. Ten ostatni, przekonawszy się, iż w Olsztynie znajdują się siły zbrojne, skierował swoje wojska w kierunku Dąbrówna, aby je zdobyć. W ślad za nim ciągnął dowódca polski Jakub Sęcygniewski, aby stoczyć z nim bitwę. Relacja elblążan posiada wszelkie znamiona autentyczności zarówno w zakresie datacji, jak i informacji o dalszym kierunku pochodu wojsk Albrechta⁶. Wyjaśnia więc ona, że wielki mistrz istotnie zamierzał początkowo wymusić groźbami poddanie się mu miasta i zamku Olsztyna, a w wypadku odmowy — podjąć próbę oblężenia i szturm. Ponieważ jednak przekonał się, iż Olsztyn jest przygotowany do obrony, a nawet iż załoga jego podjęła akcję zaczepną, zmienił swój plan, rezygnując z oblężenia miasta czy zamku. Nie ulega więc obecnie żadnej wątpliwości, że wojska jego w drodze z Dobrego Miasta istotnie przeszły tylko obok Ol-

⁴ *Die Chronik des Johannes Freiberg*, *Scriptores rerum Prussicarum*, Bd. 6, Frankfurt a.M. 1968, s. 449; *So zog u. g. h. mit der macht den Allenstein vorbei noch der Lobaw*; por. też *Die Heilsberger Chronik*, *Scriptores rerum Warmiensium*, Bd. 2, Braunsberg 1889, s. 412, która enigmatycznie podaje, że wielki mistrz *von dannen* [sc. Barczewa — M.B.] *weiter nach Allenstein gezogen, alda auch nicht mehr ausgerichtet, als dasz er sieben schöner dorffer lizz wegbrennen*.

⁵ H. Schmauch, *Neue Funde zum Lebenslauf des Copernicus*, *Zeitschrift f. d. Geschichte und Altertumskunde Ermlands*, Bd. 28, 1943, s. 89 (na podstawie niedatowanego konceptu z Biblioteki Czartoryskich w Krakowie, rkp. 1598, s. 595).

⁶ WAP Gdańsk, 300 D, 6, nr 503 — list Jakuba Sęcygniewskiego, generalnego dowódcy wojsk zaciężnych polskich w Prusach, do Gdańska — Morąg, 15 I 1521. Podaje on, że w. mistrz jest z wojskiem w Dobrym Mieście i Ornecie i nie wiadomo jeszcze, dokąd skieruje się dalej. Sęcygniewski koncentruje swoje siły, aby uderzyć na Sambie i zniszczyć ją (tj. zmusić Albrechta w ten sposób do odwrotu).

sztytna 16 stycznia, nie oszczędzając jednak okolicznych wsi. Podkreślić przy tym wypada, że istotnie głównym celem pochodu armii Albrechta nie było bynajmniej zdobywanie — na domiar przewlekłe — jak jesienią 1520 r., reszty zamków i miast warmińskich, lecz dokonanie szybkiego załogoniu na teren ziemi chełmińskiej dla wywarcia wpływu na tok zbliżających się rokowań rozejmowych z Polską w Toruniu⁷. Konkretnie zaś jego głównym celem strategicznym było opanowanie Nowego Miasta Lubawskiego (pierwotnie także Lubawy). Z władzami nowomiejskimi Albrecht porozumiewał się już w pierwszych dniach stycznia 1521 r. za pośrednictwem Pawła Fasolta — dowódcy Hławy, uzyskując obietnicę poddania się w razie przybycia z większymi siłami do ziemi lubawskiej⁸. Istotnie kapitulacja Nowego Miasta bez próby oporu nastąpiła 21 stycznia.

Powyższe dane nakazują więc nieco odmiennie interpretować fakt obrony Olsztyna przed Krzyżakami, a także roli w niej Kopernika. Choć bowiem na pewno nie doszło do próby oblężenia, czy szturmowania miasta i zamek przez Albrechta, to pozostaje faktem nieodpartym, że nastąpiło to jedynie na skutek wcześniejszego, starannego przygotowania Olsztyna na wypadek krzyżackiego ataku. Wzmocnienie obronności bojowej Olsztyna i jego pierwotnej, stuosobowej załogi Pawła Dołuskiego było w listopadzie 1520 r. dziełem przede wszystkim starań Kopernika-administratora Kapituły Warmińskiej, a dalej biskupa Fabiana Luzjańskiego u króla i hetmana Janusza Świerczowskiego. Doprowadziło to w końcu listopada 1520 r. do dostania posiłków polskich w postaci stu pieszych pod dowództwem Henryka Peryka z Janowic, a w drugiej połowie grudnia — oddziałów jazdy pod dowództwem Zbigniewa Słupeckiego⁹. Kopernik zaś na własną rękę nadal próbował też wzmocnić obronność zamku olsztyńskiego, alarmując od końca grudnia archidiakona Jana Scultetiego w Elblągu, zwłaszcza o dostarczenie broni palnej ręcznej (hakownic)¹⁰. I na tym właśnie fakcie: wytrwaniu na posterunku i przysposobieniu gotowości obronnej Olsztyna polega niewzruszona zasługa Kopernika, dzięki któremu miasto i zamek zostały uchronione od próby ataku Albrechta.

Czy jednak istotnie Olsztyn zyskał już całkowite bezpieczeństwo po odejściu jego armii do ziemi chełmińskiej? Nie należy zapominać, że nadal, w promieniu 25 km, rezydowała załoga krzyżacka w Dobrym Mieście. Otóż dowódca jej — brat krzyżacki Wilhelm von Schaumburg usiłował na własną rękę podejmować akcję zaczepną i to również wobec Olsztyna w drugiej połowie stycznia 1521 r. Fakt ten uszedł dotąd uwagi badaczy. O próbie ataku załogi dobromiejskiej na Olsztyn relacjonuje sam Schaumburg w liście z Dobrego Miasta do wielkiego mistrza z 27 stycznia 1521 r., zachowanym w zbiorach *Ordensbriefarchiv* w *Staatliches Archivlager* w Getyndze (który publikujemy w całości). Donosi w nim, że w dniu 26

⁷ Por. S. Herbst, *Kampania jesienna 1520 r. na Warmii i Powiślu*, Komunikaty Mazursko-Warmińskie, 1957, nr 1, ss. 4 i n.; tenże, *Ostatnia wojna polsko-krzyżacka 1520 r.*, Sprawozdania Towarzystwa Naukowego w Toruniu, t. 10, Toruń 1958, s. 32.

⁸ *Staatliches Archivlager*, Göttingen, *Ordensbriefarchiv* — Hława, 12 I 1521 — Paweł Fasolt do w. mistrza; por. też. W. Pocięcha, *Geneza hołdu pruskiego*, Gdynia 1937, ss. 104 i n.

⁹ H. Schmauch, *Neue Funde*, ss. 88—89; M. Biskup, *List Kapituły Warmińskiej do króla Zygmunta I napisany własnoręcznie przez Mikołaja Kopernika w Olsztynie w 1520 roku*, Komunikaty Mazursko-Warmińskie, nr 2, 1970, ss. 309 i n.

¹⁰ J. Sikorski, *Mikołaj Kopernik na Warmii*, Olsztyn 1968, ss. 58—59.

stycznia dokonał wypadu z oddziałem konnych w kierunku Olsztyna, pod którego murami zetknął się z grupką konnych polskich. Ci uprzednio dokonali wypadu pod Dobre Miasto, zabierając bydło okolicznej ludności. Zbrojni Schaumburga zlikwidowali niespodziewających się ataku konnych polskich, po czym podjęli próbę nagłego opanowania Olsztyna. Udało im się wyłamać jedną z furt miejskich (*die forderste pforten* — niewątpliwie w grę wchodzić mogła tylko jedna z mniejszych furt, jak konkretnie Furta Młyńska, położona w północno-wschodniej linii murów, w rejonie wylotu dzisiejszej ulicy Okopowej¹¹). Jednak — zdaniem Schaumburga — na skutek braku drabin knechci jego nie mogli prowadzić dalszej akcji, tj. wedrzeć się na mury i opanować miasto. Dowódca dobromiejski planował zresztą ponowny wypad pod Olsztyn i prosił wielkiego mistrza o umożliwienie mu dostarczenia prochu do hakownic z Ornety lub Królewca. Do ponowienia ataku na Olsztyn jednak już nie doszło.

Tak więc faktycznie w dniu 26 stycznia 1521 r. Olsztyn znalazł się w zasięgu bezpośredniego ataku oddziału wojsk krzyżackich, który podjął próbę opanowania miasta przez zaskoczenie (o zamku relacja Schaumburga milczy zupełnie). Była to wprawdzie próba połowiczna, która zakończyła się niepowodzeniem, chyba nie tylko na skutek braku sprzętu oblężniczego. Ale stanowiło to jednocześnie ostrzeżenie dla dowódców polskich i administratora — Kopernika, że niebezpieczeństwo ze strony krzyżackiej trwa nadal, nawet po powrocie Albrechta z jego armią do Królewca w początkach lutego. Fakt ten tłumaczy nam, dlaczego Kopernik nadal troszczył się tak usilnie o dalsze zabezpieczenie Olsztyna, wysyłając jeszcze w połowie lutego 1521 r. swego współtowarzysza — kanonika Henryka Snellenberga — do Elbląga po sprzęt obronny, uzyskując stamtąd 17 hakownic oraz postulując zakup dalszych w liczbie około 50¹². Dopiero zawarcie rozejmu polsko-krzyżackiego w marcu 1521 r. odsunęło groźbę ponowienia się ataku wojsk zakonnych.

Tak więc w świetle nowych materiałów źródłowych przedstawia się kwestia zagrożenia Olsztyna przez wojska krzyżackie w początkach 1521 r. oraz związana z nią rola Kopernika. Zarówno same okoliczności krzyżackiej agresji wobec Olsztyna, jak i zakres działalności tam samego Kopernika, przedstawiają się nieco odmiennie, niż dotąd przyjmowano. Działalność Kopernika zdaje się wyglądać mniej efektywnie, ale realniej i zgodniej z rzeczywistością. Wydobywa ona i tak niepodważalną niczym zasługę Astronoma: niez mordowanego współorganizatora obrony Olsztyna, który umocnił jego gotowość bojową, a która uchroniła miasto i zamek olsztyński od aneksji krzyżackiej.

ANEKS ŹRÓDŁOWY

1.

Elbląg, 22 I 1521

Rada miasta Elbląga prosi radę miasta Gdańska o dostanie przyrzeczonych 50 ludzi i fachowców dla spiesznego zburzenia murów zamku w Pastęku, nakazanego przez króla Zygmunta I. Donosi o marszu wojsk

¹¹ Por. „Rekonstrukcja rozplanowania miasta z okresu średniowiecza” w artykule S. Mojzych-Rudowskiej, *Obwarowania miejskie Olsztyna*, Szkice olsztyńskie, Olsztyn 1967, s. 56; por. też s. 52.

¹² J. Sikorski, *Mikołaj Kopernik w Olsztynie*, ss. 82—83.

Albrechta Hohenzollerna, wielkiego mistrza, z Ornety do Dobrego Miasta i zażądaniu kapitulacji zamku i miasta Olsztyna. Załoga jego dokonała wypadu pod Dobre Miasto i schwytała tam jeńców krzyżackich. Albrecht skierował wówczas swoje wojska pod Dąbrówno.

Or.: WAP Gdańsk, 300 D, 66, nr 295, papierowy. Na odwrocie adres i ślady pieczęci; załączona kartka.

— — Erssame, namhafftige, wolweysse, gonstige hern und gutten frunde. Wy Ewer N[amhaftikeiten] wyssen tragen, was beschlyss nehst myt der brechung Holandes¹ in beywessen E. N. geschygtken durch unsser schryffte Koniglicher Maiestat, unsserm allernedigsten hern, ist vormeldet unde angezczyget. So wollen wyre E. N. nycht vorborgen halden, das Ko. Ma. wyderumbe der mosse uns thut beantworten unde gebeut, uns ernstlicher meynunge offs eylenste dorzcuthen sollen, domyt das raupnehst in grunt zcustoret werde. Unde so denne E. N. uns ire hulffe myt 50 man unde iren wergleuten haben zcu geschryben unde dyss wergk, wy E. N. haben zcu irnessen, so es schleunygk fortgehen sol, so wyl von noten seyn, eyne grossere hulffe allenthalben vorczunemen. Unde derhalben ist unsser gar vleyssige bethe, E. N. wolden nu entlich dyss thun beherczygen unde meher bedengken, eyn gemeynen nocz unde fromen, sowol E. N. underthanen als dysser lande Preussen unde sunderliger zur schwechung unssers fyndes, das sych dyselbigen E. N. was taperer wolden angreyffen unde irczeygen unde solch volk myt irer notdorfft, hegken unde pygken neben iren wergkmeystern und langen, eyssernen stosstangen, dy zcu solchem wergke von noten thun, in das irste zcu uns fertigen. Den wyr dy unssern off das eylenste noch Holant wollen abefertigen, dy ane sewnen sollen dy dunge angehn, doran werden E. N. Ko. Ma. wyllen unde ernste meynunge irfollen helffen unde nycht dystymyn eynen gemeynen nocz dyssem lande styfften. Wollen wyre noch unsserm hochsten vormogen umbe E. N. wyssen zcu vordynen und in allem gutte zcu bescholden, Gote befohlen, E. N. gonstig vorschreiben antwert. Gegeben zcum Elbynge dynsttagk noch Fabiani [22 I] anno rum etc. XXI [1521].

Rathmanne der
stath Elbyngk||

Den erssamen, namhafftigen, wolweyssen hern burgermeister und rathmannen dere stath Danczke, unssern gonstigen, gutten frunden.

Na załączonej kartce:

Wy E. N. nehst myt yrem dyner von uns vorstanden, was sych im Orden begeben unde worumbe E. N. dyner bey uns vorhalden ist, so ist am nehsten mytwoch vorgangen [16 I 1521] der her homeyster myt seyner macht von Wormenyt² noch der Gutstath³ geczogen unde durch seyne schryffte das schlos unde stath Allensteyn⁴ gefordert ader wolden sy oberfallen unde

¹ Pasłęk; mowa tu o burzeniu tamtejszego zamku.

² Orneta.

³ Dobre Miasto, pow. lidzbarski.

⁴ Zamek i miasto Olsztyn.

gar irworgen. So seynt ^a etliche reyssige auss Allensteyn gefallen unde vor das Gutstath etczliche knechte gefangen. Unde do der her homeyster hot gemergkt zcu Allensteyn, hot her sych gewant noch Gylgenburgk ⁵ doselbst zcu stormen. So hot sych der her feltheuptman ⁶ gessammelt unde zceut ehn noch in meynunge sych myt ehn zcu vorsuchen. Was nu dorauss werden wyl, Got helffe den unssern. || Wy wyre E. N. nest vom zcoge noch Thorn ⁷ geschryben, bitten umbe antwert, wen E. N. gesynt ausszczuzyhen, dornoch uns och mogen richten.

2.

Dobre Miasto, 27 I 1521

Wilhelm von Schaumburg, brat krzyżacki i dowódca dobromiejski, donosi księciu Albrechtowi Hohenzollernowi, wielkiemu mistrzowi, o dokonanym 26 I 1521 wypadzie pod miasto Olsztyn. Próba jego zdobycia nie powiodła się z powodu braku drabin. Prosi o dostanie prochu do hakownic, aby mógł powtórzyć wypad.

Or.: Staatliches Archivlager, Göttingen, OBA (dawn. sygn. A 280), papierowy. Na odwrocie adres i resztki pieczęci.

— — Ich fug Euer Furstlichen Gnaden gehorsamtlichen wissen, das ich gesthern vor dato [26 I 1521] mit einem fenlein knechtten von hinnen der Gutstadt aussgezogen nach dem Aldenstain. Undt so seint etlich Polanne hiraussen gewessen vom Altenstain undt nicht ferre vonne der Gutstadt kuhe und fihe genommen. Welchs wir nicht gewost, sunder wir haben etliche Polan so zu ross gewessen vor der stadt zum Alstein betreffend und die selbigen an der mauer erstochen und erschlagen undt die pferde genommen. Auch so hatten die knechte die forderste pforten aufgebracht und wir hatten kayne lettheren. So aber lettern vorhanden gewessen, wolten ane zcweyffell die stadt mit der hulf Gotis Euer Furstl. Gnade zum besten erobertt haben. Solchs wolt ich Euer Furstl. Gnaden nicht bergen. Auch so hetten wir noch eynen anschlagk, so hab ich kain hantbuchssenpulver alhir und die buchssenmaister seint auch alle von hinnen, also das nymandts alhir ist bey den hacken und anderm klainen geschutz. Bit Eure Furstl. Gnade solchs in gnaden zu behertzigen, ap ich pulver von Wormdit aber Königspergk mocht erlangen. Geben zur Gutstadt sontags nach Conversionis Pauli [27 I] anno DXXI [1521].

Wilhelm von Schaumburgk

T[eutonicorum] O[r]dinis], itzs zur Gutstadt.||

Dem hochwirdigsten, durchlauchten, hochgebornen fursthen undt hern, hern Albrechten T[eutonicorum] O[r]dinis] hochmaister, margkgraff zu Brandenburgk, meynem gnedigen hern undt oebersten.

^a *Nadpisane.*

⁵ *Dąbrówno, dawniej miasto, pow. ostródzki.*

⁶ *Mowa o Jakubie Sęcyniewskim, dowódcy wojsk polskich na Warmii.*

⁷ *Toruń.*

THE QUESTION OF OLSZTYN IMMINENCE BY THE TEUTONIC KNIGHTS
AT THE BEGINNING OF 1521

SUMMARY

The article is dealing with the analysis of a problem, connected both with the fragment of war between Poland and the Great Master Albrecht in the years 1520—1521 i.e. the question of Olsztyn imminence by the Teutonic Knights and the part of Nicolaus Copernicus, the administrator of the Warmian Chapter in those days, being at that time on the Olsztyn castle. It arised a matter of argument if Olsztyn was sieged by the army of the Great Master in mid Januar 1521 and if it came to a storm. Basing on authorities from the Record Office in Gdańsk, being till now without regard (the report of Town Council of Elbląg to Gdańsk from 22nd Januar 1521 300 D, 66, nr 295) and Staatliches Archivlager, Göttingen (the report of Wilhelm von Schaumburg to the Great Master — Dobre Miasto, 27th Januar 1521 — Ordensbriefarchiv), it managed to ascertain that Albrecht tried to force in mid Januar 1521 from Dobre Miasto the crew of Olsztyn to capitulation. The proposal was voted down by Polish commandants co-operating with Copernicus, becaouse Polish forays appeared before the walls of Dobre Miasto. This impelled Albrecht to resign of the siege plan of Olsztyn and march towards Dąbrówno-Olsztyn. On 26th Januar 1521, however, the Order's commandant from Dobre Miasto Wilhelm von Schaumburg, made an incursion into Olsztyn, this ordeal, however, realized by small forces and without siege-matériel was not crowned with success. Olsztyn was escaped by the Order's annexation as a result of previous preparations to the defence by Copernicus and approaching by him and the Warmian canons the Polish detachements, which secured it sucessfully.

Both source-informations were wholly published in the annex.